

Grote Broers en Zussen geven het voorbeeld in Uden

In het Noord-Brabantse Uden greep corona genadeloos om zich heen, dit voorjaar. Dat had grote invloed, ook op jongeren, zo'n 6.500. Bewegingsvrijheid en sociale contacten vielen volledig weg, hun wereld kwam tot stilstand. Gelukkig waren er jongerenwerkers die er de scherpste randjes vanaf haalden. Ze vonden creatieve manieren om in contact met jongeren te komen en brachten hen op onder andere het Cruyff Court in Uden in beweging.

Bij sportverenigingen -Uden heeft er relatief veel- ging alles on-hold en openbaar toegankelijke buitensportplaatsen waren tijdelijk een no-go-area voor groepjes.

Ook door alle activiteiten op locatie van MC Uden, onderdeel van Stichting Compass Uden, ging tijdelijk een streep. Er kwamen alternatieven, gelukkig. Want het besef dat juist de doelgroep 10 tot 25 jaar ten tijde van een pandemie positieve aandacht en ruimte verdient, leeft sterk.

Anderhalve meter bakfiets

MC Uden lanceerde digitale ontmoetingen, variërend van live-cooking tot online talkshows over bijvoorbeeld seks en vriendschappen. Toen fysieke ruimte ontstond werd die gegrepen, om samen in beweging te komen. Er werd een 'anderhalve meter bakfiets' gefabriceerd die door Kevin Kerkenaar (26), jongerenwerker bij MC Uden, werd volgestouwd met sportattributen. "Alles wat je op korte afstand samen kunt doen, zit in mijn bakfiets", lacht hij. Kevin kent het dorp. Hij is hier opgegroeid en staat in nauw contact met jongeren. Hij fietste de afgelopen maanden van wijk tot wijk, naar plekken waar jongeren samenkomen. Onder andere naar het Cruyff Court in de wijk met de meeste 'uitdagingen': De Bogerd Vijfhuizen. Er werd een balletje getrapt, maar ook badminton, basketbal, tafeltennis en volleybal gespeeld. In kleine groepjes uiteraard. Voor drie skatebanen in de gemeente had de bakfiets eveneens materialen aan boord.

Contact is goud waard, weten ze in hier. De manier waarop gewerkt wordt is uniek in het landschap van jeugd- en jongerenwerk in Nederland. Jongerenwerkers als Kevin floreren omdat samenwerking tussen netwerkpartners structureel geregeld is. Kevin's collega Peter van den Elzen (30) is netwerkcontactpersoon. Hij

schakelt doorlopend tussen jongerenwerkers, de gemeente, politie, GGD en GGZ, bureau HALT, kinderbescherming, etc. "Door nauw contact en afspraken die we maken, lukt het kwetsbare jongeren sneller in beeld te krijgen, maar ook om in de wijken maatwerk te leveren."

Peter is cruciaal. Hij zorgt dat partijen beter samenwerken en elkaar ondersteunen. En hij voorkomt dat jongerenwerkers telkens zelf overleg met partners moeten voeren over projecten die ze initiëren. Dat levert voor hen, maar ook voor de partijen aan de andere kant van de tafel winst op.

Kevin Kerkenaar en Peter van den Elzen

Rolmodellenproject Grote Broer-Grote Zus

De uitbraak van corona loopt bijna synchroon aan de start van het rolmodellenproject Grote Broer-Grote Zus, dat in Uden zeven maanden geleden startte. Er werd al eerder al op andere plekken in Nederland en in het buitenland ervaring mee opgedaan. Rode draad: er wordt met rolmodellen gewerkt, jongens en meiden uit de wijken zelf waaraan anderen zich spiegelen en optrekken. "Ze zijn steun en toeverlaat, helpen met schoolkeuzes, zorgen dat jongeren het fijn hebben in hun wijk", zegt Peter van den Elzen.

Vooraf in De Bogerd Vijfhuizen, waar vanuit traditie vooral wordt weggekeken wanneer zich problemen voordoen, was deze aanpak in de eerste maanden van corona belangrijk. Ook hier hielden groepjes jongeren zich niet altijd aan de regels. Door een voorbeeld, een plek en perspectief te bieden, werd voorkomen dat er gestraft moest worden. Peter: "Deze aanpak vanuit het positieve, het zoete, werkt. Niet veroordelen maar laten zien hoe het ook kan."

Selectie van Broers of Zussen is een interactief proces, waarbij jongerenwerkers kwaliteit, veiligheid en potentie bewaken, maar jongeren

zelf ook veel te zeggen hebben. Kevin Kerkenaar: "Het is geen eenzijdige procedure, waarbij van hogerhand Broers of Zussen worden aangewezen, maar eerder een wisselwerking tussen jongerenwerkers en jongeren. Inmiddels begeleiden we vier meiden en een jongen om tot rolmodel uit te groeien. Ze krijgen de kans skills te ontwikkelen waarmee ze straks zelfstandig activiteiten in hun wijk kunnen organiseren, positieve normen en waarden overbrengen. Er wordt tegen ze opgekeken: Broers en Zussen zijn niet van ons of officiële instanties, maar van de jongeren in de wijken."

Broers en Zussen ontwikkelen zich van Rookies via Masters tot Legends en werken steeds zelfstandiger. Peter: "Ze groeien in aanzien, zijn enorm trots om bij MC Uden te horen en het logo op hun kleding te dragen. Da's een compliment, vinden we. Als dit zo doorgaat hebben we over enkele jaren in elke wijk jonge vrijwilligers die het goede voorbeeld geven, op eigen kracht activiteiten organiseren én iedereen kennen."

Een voorbeeld voor jongeren in Uden

Simge (22) is een Grote Zus. Ze studeert sociaal maatschappelijk werk, loopt stage bij MC Uden en is geboren en getogen in Bitswijk, de wijk vlakbij ziekenhuis Bernhoven. De kans om als Grote Zus tot de rang Legend uit te groeien, vindt ze vet. "Voor mij is het een mooie ervaring, ik wil heel graag een voorbeeld voor jongeren in Uden zijn."

Toen het weer kon startte Simge zelfstandig een kookproject voor Udense jongeren. "Iedere week koken en eten we samen. Hoewel de groepssamenstelling niet vaststaat, zie ik vaak dezelfde jongens en meiden in de leeftijd van 12 tot 16 jaar. Ze komen graag, de sfeer is losjes, vertrouwd. Ze zijn heel open en vertellen me alles omdat ze me niet als medewerker maar als één van hen beschouwen. Ik vind het leuk om ze te helpen, ze mogen met alles bij me komen."

Simge geeft niet alleen, ze groeit ook in haar rol. Haar wekelijkse ontmoeting met jongeren sluit perfect aan bij de praktijkervaring die ze voor haar opleiding nodig heeft. Na haar studie wil ze graag een paar jaar werken in dit vakgebied. Om vervolgens door te pakken, naar haar ultieme doel. "Uiteindelijk wil ik psycholoog worden."

Kevin Kerkenaar en twee 'Grote Zussen'.

Laten zien wat wél kan, en wat er óók gebeurt in buurten

Jongerenwerkers, buurtsportcoaches: ze geven aandacht aan jongeren en maken met hen een sterkere, leukere en veilige buurt. Corona maakt dit een extra moeilijke tijd. Op alle fronten wordt ruimte van jongeren beperkt: sociaal, buiten, binnen. Ze horen vooral wat niet kan en niet mag.

Sociaal Werk Nederland, de Krajicek Foundation en de Cruyff Foundation vinden het tijd voor een tegengeluid. Laten zien wat wél kan, en wat er óók gebeurt in buurten. Sporten in je buurt, anderen ontmoeten: dat is essentieel en belangrijk. Alhoewel er de laatste jaren vooral bezuinigd wordt in het jongerenwerk, groeit de behoefte aan mensen en initiatieven juist. Dit belang willen deze organisaties laten zien aan Nederland.

Niels Meijer, directeur Cruyff Foundation: "Er wordt op zoveel plekken fantastisch werk gedaan in de wijken in Nederland. Juist in deze coronatijd zijn de activiteiten in de buurt en het contact van jongerenwerkers en buurtsportcoaches met jongeren essentieel. De nieuwsberichten in de media die uit de wijken komen, laten vaak een eenzijdig beeld zien, ze vertellen niet wat er allemaal wel voor goede dingen gebeuren. Wij willen graag een positief geluid laten horen. Een ode aan iedereen die zich inzet voor jongeren in de buurt."